

Sotsiaalne märksõnastamine – kes kaasab keda?

Õnne Mets

Eesti mäluasutuste suveseminar, 7.09.2018

Juttu tuleb...

- “Users Participation and Discoverability of Digital Collections”,
dr. Marco Gui (UNIMIB), prof. David Lamas (TLÜ),
Milaano-Bicocca Ülikool, 2014-2018
- Näiteid organisatsioonide praktikast
British Library (BL)
The National Archives (TNA)
- Loomulik osalus väljapool crowdsourcing projekte

Sotsiaalne märksõnastamine?

- Siltide lisamine laia avalikkuse poolt
- Objektid: fotod, kaardid, kataloogikirjed, videod jpm
- Enamasti online platvormil
- Tulem: tõuseb objekti võimekus saada leitud relevantsete kasutajate poolt relevantstes infrastruktuuris

Praktika

- Nähtamatud sildid – kasutaja näeb vaid oma silte;
- Privaatsed sildid – sildid on avalikud, kuid tähenduslikud vaid nende autorile (sh tagasipöördumiseks; tehnilised sildid töövoos osana);
- Piiratud sildid – kõik saavad kasutada, kuid lisada saavad vaid autoriseeritud kasutajad;
- Avalikud sildid – kõik saavad silte otsiterminina kasutada ning lisada.

Tulemused

- BL piiratud & TNA kõik saavad lisada, aga mitte otsida
-> erineb kvantiteedis, TNA kasuks (kataloogis)
- BL toetab automatiseeritud protsesse, TNA ei propageeri
-> erinevus kvantiteedis, BL kasuks (Flickr)
 - Eksperimenteerivad APIga, pildituvastustehnoloogiad
 - Geotagid (kuidas leida kaarte; kaart raamatus kirjeldused)
 - Konkurss projektidele pühendumiseks
 - Kokkulepped ettevõtetega
 - Mis on kättesaadavaks tegemise väärtus?

Siltide arv

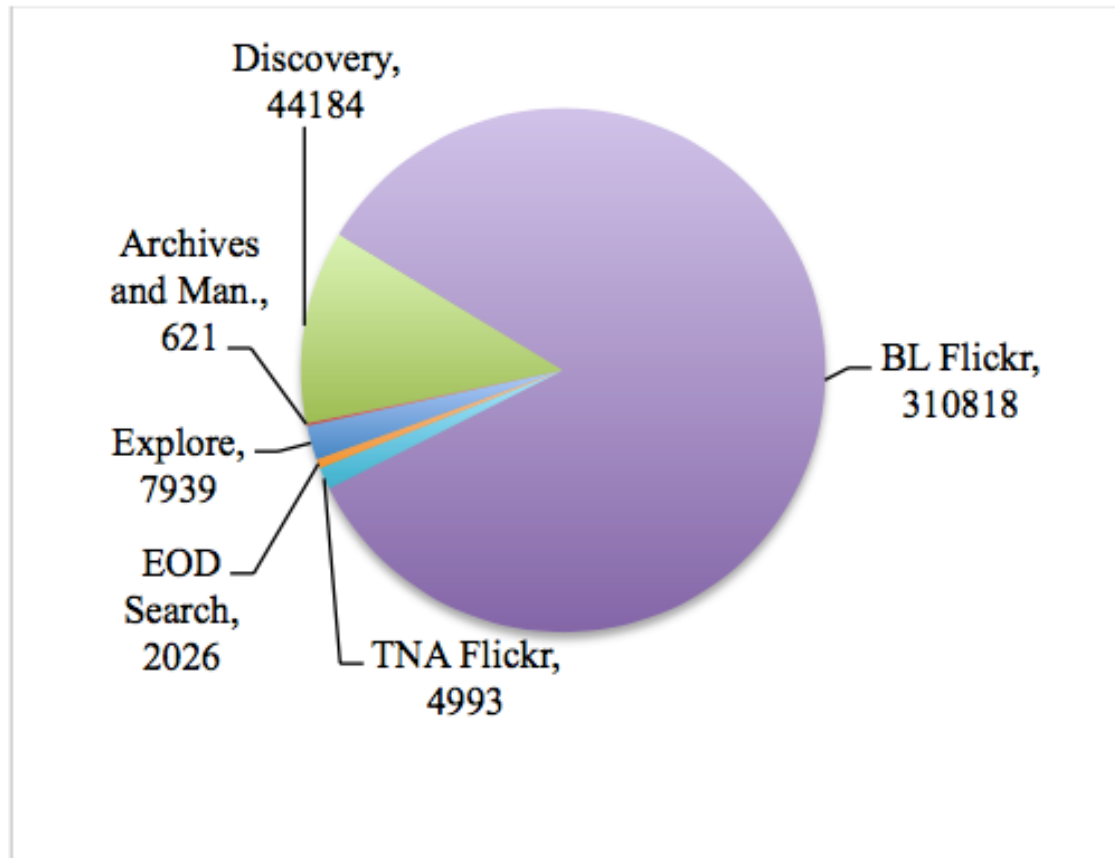

Figure 5.1. Total number of social tags.

Kasutajate arv

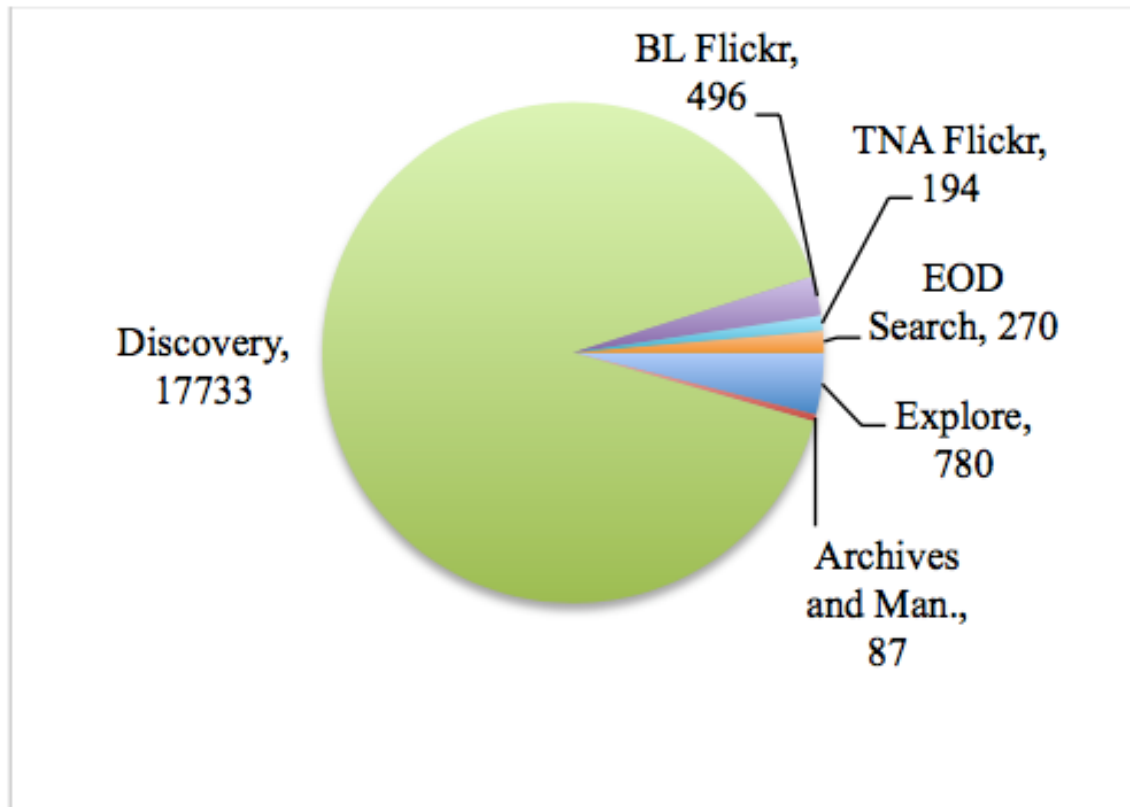

Figure 5.3. Total number of engaged taggers.

BL Flickr osalejad

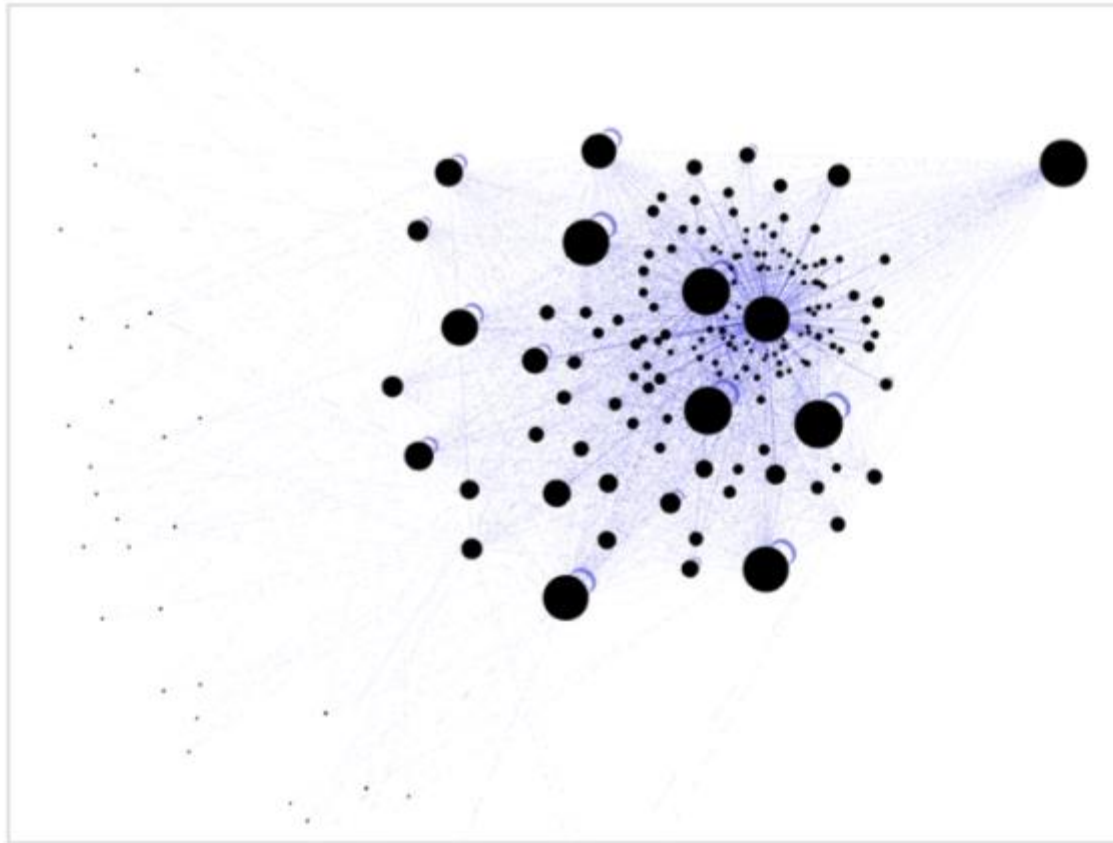

Figure 5.4. Visualisation of taggers in the British Library's Flickr page by tag attribution.

Tulemused (2)

- Arhiivi sisu saab rohkem unikaalseid silte
- Kataloogikirjetes esineb rohkem personaalseid silte
- Hierarhilises kataloogis esineb vigu sildi lisamisel õige tasandi objektile
- Sotsiaalmeedia on küll vaba, aga ei too kaasa suuremat hulka kasutajaid (aga võimaldab API kasutust)
- Kogu suurusel ei ole mõju osalusaktiivsusele

Tehnilised & personaalsed sildid

	Tags attributed most in total	Tags attributed by most people
Explore, British Library	$\geq 1\%$ of total tags	$\geq 1\%$ of total users
	silent cinema	dissertation
	business directory	$\geq 0,51\%$ total users $\leq 0,77\%$
	war of 1812	fantasy fiction
	telecommunications industry guide	history
	This	read
	anarchist newspapers & periodicals (english language)	to read
	propaganda 2013 exhibition	biography

Unikaalne sisu

Archives and Manuscripts, British Library	>=1% of total tags	All tags attributed by at least 2 people
	sialkot	john
	gujranwala - 1	
	sargodha	
	sialkot - book	
	jhang	
	lyallpur	
	gujrat	

Kasutajate huvi

Discovery, National Archives	$\geq 0,46\%$ total tags $\leq -0,93\%$	$\geq 1\%$ of total users
	a level - korean war	grandad
	a level - chartism	$\geq 0,24\%$ total users $\leq 0,92\%$
	movcon	grandfather
	cycle	dad
	haiti list	father
		ww1
		great uncle

Tehnised parametrid

EOD Search	≥1% of total tags	≥1% of total users
	incunable	1
	1	2
	CS	of
	≥0,4% of total tags	12
	officium	Geschichte
	http://search.books2ebook	a
	2	des
	Band	in
	Ainsworth	the
	Hubertusburg	von
	alphabets	

Tehnilised vs sisukad sildid

	Tags attributed most in total	Tags attributed by most people
	>=1% of total tags	>=4,23% of total users
Flickr, British Library	map	map
	georefphase2	portrait
	togeoref	church
	rotate90	bird
	hasgeoref	london
	wp:bookspage=geography	castle
	geo:continent=europe	river
	coatofarms	dog
	portrait	boat
	colorful	horse
	colourful	ship
	people	woman
	lettert	cathedral

Kasutajat iseloomustab

- Väike osa osaleb (kuni 15 inimest)
- Väga väikese aja jooksul – vähem kui 10 päeva
- Maanduvad otse kirjesse – instruksioon igas kirjes
- Sildi andmise aja salvestamine näitaks muutust ajas – ei ole populaarsemaks läinud
- Populaarsemate siltide loend on kõnekam, kui baseerub erinevate kasutajate arvul, mitte sildi sagedusel kokku.
- Väga erinev huvi, sildid erinevatele objektidele
- Soov olla kasulik (vs andmetega mängimine; dialoog)
- Doktorandid, teadurid soovivad enne avaldada artikli

Kes kaasab keda?

- Raamatukogu arhiivi – erisused kogus, mitte organisatsiooniti
- Teadur teadurit – individualistlikust kollektiivseks
- Kasutaja organisatsiooni? – andke mulle andmed ja ma näitan, milleks neid vajan. Võimaldada ootamatut kasutust.
- Organisatsioon kasutajat – crowdsourcing
- Infomüra tõttu keegi ei taha kedagi – psühholoogilisest faktorist saab kultuuriline; Shirkey: “it’s a filter failure”.
- Millise rolliga kasutajat on vaja kaasata?

Täna!

onne@meremuuseum.ee